

הערה: הפתרונות בקובץ זה הם לרוב ארוכים וזאת בכוונה. מי שרוצה פתרון רק מהצורה "נבחר .." יכול להסתכל בפתרונות המבחנים שבאתר של המרצה. הרעיון בקובץ הזה הוא לספק את המחשבה איך להגיע לתשובה (באיזה חבורות לחפש). הרעיון שניסיתי להעביר הוא שמרגע שמבינים איפה צריך לחפש, בדרך כלל הדוגמא הפשוטה/קטנה ביותר שחושבים עליה תעבוד. במבחן כמובן שאין צורך לרשום למה בחרתם את מה שבחרתם; מה שכך צריך הוא להראות שהחבורות / תת-חבורות / איברים וכו' שבחרתם מקיימים את כל התנאים כדרוש.

(15) ראינו כמה דוגמאות בתרגולים האחרונים. למשל $(x^2 + 1)^2$ מעל השדה \mathbb{R} . (שימו לב: צריך לציין גם מה הפולינום שבחרתם, וגם מה השדה שבחרתם שמעליו אין לו שורשים! למשל לפולינום הזה כן יש שורשים מעל \mathbb{Z}_2 . כשאתם בוחרים דוגמאות במבחן ציינו את כל הפרטים.)

(14) מחפשים חבורה לא אבלית שהיא מכפלה של חבורות אבליות. נבחר את החבורה הלא אבלית הפשוטה ביותר שיש: $G = S_3$. קל לפרק את G למכפלה של שתי ת"ח: $G = \langle (12) \rangle \times \langle (123) \rangle$ לכן נבחר $A = \langle (12) \rangle, B = \langle (123) \rangle$. $A \cong \mathbb{Z}_2, B \cong \mathbb{Z}_3$ אבליות כי A, B .

(13) דיברנו ארוכות על הנושא של צמידות של איברים בחבורת התמורות ושל סדרים של איברים בחבורת התמורות. נבחר $a = (1234), b = (1234)(56)$, שתיהן מסדר 4, והן אינן צמודות כי אין להן אותו מבנה מחזורים.

(12) הגיוני לבחור חבורה אבלית כי אז יהיה הכי קל למצוא דוגמאות: כי אז כל שני איברים מתחלפים. נבחר $G = \mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_2$ ו- $a = (1, 0), b = (0, 1)$, ברור שאי אפשר להגיע מ- a ל- b או להיפך (כל אחד מהם "חי" ברכיב משלו.. $(a + a = b + b = (0, 0))$. (פתרון "אחר" שהציעו לי בתרגול חזרה: $U_8 = \{1, 3, 5, 7\}$ ונבחר את האיברים $a = 3, b = 5$. זה למעשה אותו פתרון: ראינו כי $U_8 \cong \mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_2$.)

(11) ראשית, מדובר פה על חבורות אבליות אז נעבור לכתיב חיבורי במקום כתיב כפלי. כלומר חזקה הופכת לכפל. כלומר $4\mathbb{Z}_4 = \{e\}$ נשים לב שלמשל $4\mathbb{Z}_4 = \{e\}$ (כי $4\mathbb{Z}_4 = \{0, 0, 0, 0\} = \{0\}$) באותו האופן $4\mathbb{Z}_2 = \{e\}$. לכן אם החבורה מורכבת רק מרכיבים של \mathbb{Z}_4 ו- \mathbb{Z}_2 , כאשר "נעלה ברביעית" נקבל את החבורה הטריטוראלית. אז רק נשאר למצוא שתי חבורות מסדר 32 כאלה: למשל $A = \mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_2$, $B = \mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_2$ (דרך מעט אחרת לפתור את השאלה: אתם יודעים למצוא את כל החבורות האבליות מסדר 32: רשמו אותן.)

(10) ראה 13.

(9) אנחנו רוצים להגיע למסקנה שת"ח כלשהי היא לא נורמלית, לכן צריך לבחור G לא-אבלית, ושוב, נבחר בפשוטה ביותר: $G = S_3$. נקח $H = \langle (12) \rangle \cong \mathbb{Z}_2$. מצד שני H לא נורמלית ב- G .

(8) ראינו במהלך התרגולים מספר דוגמאות כאלה. נזכר באחת מהן: למשל כאשר מיינו את כל החבורות האבליות מסדר 81 ראינו שהן:

$$\begin{aligned} &\mathbb{Z}_{81} \\ &\mathbb{Z}_{27} \times \mathbb{Z}_3 \\ &\mathbb{Z}_9 \times \mathbb{Z}_9 \\ &\mathbb{Z}_9 \times \mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_3 \\ &\mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_3 \end{aligned}$$

וראינו שלכולן אקספוננט שונה מלבד $A = \mathbb{Z}_9 \times \mathbb{Z}_9$ ו- $B = \mathbb{Z}_9 \times \mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_3$ שלשתיהן אקספוננט 9. אך גם הראנו שהן לא איזומורפיות (ע"י בחינת כמה איברים יש מסדר 9 בכל חבורה, אפשר לחלופין להראות ש- A^3 לא איזו'ל ל- B^3).

(7) הגיוני לבחור חבורה G אבלית (כי אז כל ת"ח שלה היא נורמלית). החבורה האבלית הכי פשוטה שאנחנו מכירים היא \mathbb{Z}_2 . אם כך נבחר $G = N = \mathbb{Z}_2$. את H כמובן נבחר להיות לא אבלית (כדי שיהיו בה ת"ח לא נורמליות), החבורה הלא אבלית הכי פשוטה היא $H = S_3$. נשאר להגדיר את ההומומורפיזם: מוגדר לפי (12) $\rightarrow 1$.
 $\phi(\mathbb{Z}_2) = \langle 12 \rangle = \{id, (12)\}$ והיא אינה נורמלית ב- S_3 (למשל כי לא מכילה את כל המחזוריים מאורך 2).

(6) ניסוח אחר של הטענה "לכל חבורה יש מרכז לא טריוואלי" ואנחנו יודעים שזה לא נכון. למשל עבור כל S_n ל- $n \geq 3$ יש מרכז טריוואלי. נבחר למשל $G = S_3$.

(5) ראה 13.

(4) ב- S_n אין מספיק תת-חבורות נורמליות (ואנחנו צריכים לפחות שתי תת"ח נורמליות שונות). לכן נלך לאוסף הבא של חבורות לא-אבליות שאנחנו מכירים: D_n . $D_3 \cong S_3$ לא טובה כי יש בה רק תת"ח אחת (למשל כי $D_3 \cong S_3$...). לכן נבחר ב- D_4 . לפי האפיון שלנו של תת"ח של D_4 נבחר בת"ח $A = \langle \sigma \rangle, B = \langle \sigma^2 \rangle$ שכידוע לנו הן נורמליות (ואם לא היה לנו את האפיון של תת"ח הנורמליות של D_n באופן כללי, עדיין היינו מסיקים בקלות שהן נורמליות: A היא מאינדקס 2 ב- D_4 , ו- B היא המרכז של D_4). נרשום אותן מפורשות: $A = \{id, \sigma, \sigma^2, \sigma^3\} \cong \mathbb{Z}_4$, $B = \{id, \sigma^2\} \cong \mathbb{Z}_2$. נבדוק שהתנאים מתקיימים: $|D_4/A| = 2$ לכן $D_4/A \cong \mathbb{Z}_2 \cong B$. כמו כן $|D_4/B| = 4$ לכן D_4/B איזו'ל ל- \mathbb{Z}_4 או ל- $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_2$. לא קשה לראות במקרה זה שהיא אכן איזומורפית ל- $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_2$, לכן לא איזומורפית ל- A . (נימוק פשוט למה היא לא איזו'ל ל- \mathbb{Z}_4 : כי $B = Z(D_4)$ וראינו כי $G/Z(G)$ לא ציקלית כאשר G לא אבלית. מי שלא הבחין ש- $B = Z(D_4)$ יכול להוכיח זאת ישירות).

(3) החבורות הכי פשוטות שאנחנו מכירים הכי טוב הן \mathbb{Z}_n . מה זה " x^3 " ב- \mathbb{Z}_n ? זה כפל ב-3. $\mathbb{Z}_2, \mathbb{Z}_4$ קטנות מדי, נלך ל- \mathbb{Z}_6 : נבחר $x = 2, y = 4$. ואז $3x = 0, 3y = 0$ כדרוש.

(2) ברור שצריך לבחור חבורה G שאיננה אבלית כדי שיהיה סיכוי שיהיו תת"ח שאינן נורמליות (הרי רוצים $H \cap N$ לא נורמלית ב- N). כמו כן הגיוני לבחור חבורה שיש לה מעט מאוד תת"ח נורמליות כדי שיהיה קל להגיע למסקנה. אנחנו מכירים חבורות כאלה: ל- S_n עבור $n \geq 5$ יש רק תת"ח (לא טריוואלית) יחידה והיא A_n . לכן נבחר $G = S_5, N = A_5$, ונשאר לבחור תת"ח H של S_5 כך ש- $H \cap A_5$ לא תהיה נורמלית. אנחנו יודעים ש- A_5 פשוטה לכן כל H (לא טריוואלית) המוכלת ממש ב- A_5 תהיה טובה. למשל $H = \langle (123) \rangle$.

(1) נבחר $G = S_3, x = (12), y = (13)$. ברור כי $\{id, (13)\} = \langle x \rangle \neq \langle y \rangle = \{id, (12)\}$. מתקיים $o(x) = 2, o(y) = 2$. מצד שני $xy = (132)$ לכן $o(xy) = 3 \neq 4 = o(x)o(y)$.